

เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างหลักการการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต¹

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. 2565 กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder Consultation) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือภาคประชาชน เพื่อนำข้อมูล ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ของบุคคลดังกล่าว มาใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการออกกฎ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต โดย ธปท. ขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

วิธีการรับฟังความคิดเห็น : 1. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. (www.bot.or.th) ระหว่างวันที่ 19 สิงหาคม ถึงวันที่ 18 กันยายน 2569
2. ผ่านระบบกลาง (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ 19 สิงหาคม ถึงวันที่ 18 กันยายน 2569

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีกฎขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือทำภารกิจในเรื่องนั้น ตลอดจนความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

ธปท. ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการยกระดับการกำกับดูแลผู้ประกอบการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ ประเภทบุคคลรับอนุญาต (Money Changer) เพื่อป้องกันไม่ให้ถูกใช้เป็นช่องทางในการกระทำความผิดหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางการเงิน อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้แก่ประชาชน และผู้ใช้บริการทางการเงินในภาพรวม

ธปท. จึงมีแผนยกระดับการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจรับซื้อขายธนบัตรต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาตให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของธุรกิจและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจะมีการปรับปรุงคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และรูปแบบใบอนุญาตการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ อาทิ พุ่งจดทะเบียน การบริหารจัดการจำนวนสาขา ตลอดจนมาตรฐานระบบงานและวงเงินการให้บริการลูกค้า ซึ่งผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตทุกรายจำเป็นต้องยกระดับตามหลักเกณฑ์ใหม่และยื่นผลการดำเนินการดังกล่าวภายในปี 2570 เพื่อให้ ธปท. พิจารณากลับกรอกเป็นรายกรณีก่อนที่จะสามารถประกอบธุรกิจภายใต้มาตรฐานใหม่ได้ โดย ธปท. จะเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อแนวทางดังกล่าวในระยะต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การยกระดับมาตรฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ธปท. จึงกำหนดให้ปี 2570 เป็นระยะเวลาสำหรับการตรวจประเมินและยกระดับผู้ประกอบการรายเดิมให้แล้วเสร็จ รวมถึงปรับปรุงระบบการกำกับดูแลให้พร้อมรองรับมาตรฐานใหม่ โดยผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตรายใหม่ในปี 2570 ให้ยื่นคำขออนุญาตภายในปี 2569 เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยกระดับตามหลักเกณฑ์ใหม่ โดย ธปท. จะเปิดรับคำขอสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่อีกครั้ง เมื่อการยกระดับระบบการกำกับดูแลแล้วเสร็จในปี 2571

¹ หมายถึง ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินให้ประกอบธุรกิจซื้อขายธนบัตรต่างประเทศ ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

2. คำอธิบายหลักการหรือสาระสำคัญของร่างกฎ

(1) ผู้ที่ประสงค์จะยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตในปี 2570 ให้ยื่นขออนุญาตภายในเดือนธันวาคมปี 2569 โดย ธปท. จะงดเปิดรับคำขอรายใหม่เป็นการชั่วคราวในปี 2570 เพื่อให้มีความสำคัญกับการตรวจประเมินและยกระดับผู้ประกอบการรายเดิมให้แล้วเสร็จ

(2) ในการเปิดรับคำขออนุญาตในปี 2571 เป็นต้นไปนั้น ธปท. อาจพิจารณาปรับลดรอบการเปิดรับคำขอตามความเหมาะสม เช่น ลดเป็น 2 รอบต่อปีจากเดิม 4 รอบต่อปี เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพในการตรวจประเมินตามหลักเกณฑ์ใหม่

3. ผลกระทบที่เกิดหรืออาจเกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ จากกฎในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ หรือผลกระทบในทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การงดเปิดรับคำขอรายใหม่เป็นการชั่วคราวในปี 2570 จะส่งผลให้ผู้ที่มีประสงค์จะประกอบธุรกิจรับซื้อขายธนบัตรต่างประเทศรายใหม่ จำเป็นต้องเร่งยื่นคำขออนุญาตต่อ ธปท. ภายในสิ้นปี 2569 อย่างไรก็ดี หากไม่สามารถยื่นคำขอได้ทันภายในเวลาที่กำหนด หรือต้องการเวลาเพิ่มเพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับผู้ประกอบการสามารถใช้ช่วงเวลาปี 2570 เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนจะยื่นคำขอและเริ่มดำเนินธุรกิจในปี 2571

ทั้งนี้ แม้การงดเปิดรับคำขอรายใหม่ในปี 2570 อาจสร้างข้อจำกัดแก่ผู้ขออนุญาตรายใหม่บ้าง แต่ถือเป็นมาตรการชั่วคราวที่มีกรอบเวลาชัดเจน เพื่อบริหารจัดการช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่มาตรฐานใหม่ให้เป็นไปอย่างมีขั้นตอน สำหรับการปรับรอบการเปิดรับคำขอเป็น 2 รอบต่อปี ตั้งแต่ปี 2571 แม้จะทำให้รอบการยื่นขออนุญาตห่างขึ้น แต่จะช่วยให้ ธปท. สามารถตรวจประเมินความพร้อมและคุณสมบัติได้อย่างเข้มงวด มีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกันช่วยให้ผู้ประกอบการมีกรอบเวลาที่แน่นอนในการวางแผนจัดเตรียมเอกสารและระบบงานล่วงหน้าได้อย่างรอบคอบ ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชนในภาพรวม

4. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ (ถ้ามี)

เหตุผลความจำเป็นในการมีระบบอนุญาต และการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ : ธปท. พิจารณาคำขออนุญาตการประกอบธุรกิจบุคคลรับอนุญาตเพื่อกำกับดูแลให้มีการประกอบธุรกิจดังกล่าวอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงประโยชน์ของผู้ใช้บริการด้วย

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน สายตลาดการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. 02-356-7848, 02-356-7858 หรือ E-mail : fog_ecst@bot.or.th